

Bruxelles, den 14.1.2022
COM(2022) 9 final

2022/0005 (NLE)

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om forlængelse af aftalen om fremme, tilrådighedsstillelse og brug af de satellitbaserede navigationssystemer, Galileo og GPS, samt tilhørende anvendelser mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater og Amerikas Forenede Stater

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

• Forslagets begrundelse og formål

Aftalen om fremme, tilrådighedsstillelse og brug af de satellitbaserede navigationssystemer, Galileo og GPS, samt tilhørende anvendelser mellem på den ene side Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater og på den anden side Amerikas Forenede Stater¹ (i det følgende benævnt "aftalen") blev undertegnet i 2004. Den trådte i kraft i 2011, efter at den var blevet ratificeret i USA, EU og alle medlemsstaterne.

Formålet med aftalen er at skabe en ramme for samarbejde mellem parterne om fremme, tilrådighedsstillelse og brug af det civile GPS-systems og Galileo-systemets navigations- og tidsbestemmelse-signaler og -tjenester, værdiforøgede tjenester, udbygninger samt varer til global navigation og tidsbestemmelse.

I aftalens artikel 20, stk. 5, hedder det: "Aftalen forbliver i kraft i ti år. Mindst tre måneder før udløbet af den indledende tiårsperiode underretter parterne hinanden om, hvorvidt de er interesserede i at forlænge aftalen for en periode på fem år." Aftalen udløber den 12. december 2021.

I juni 2021 tilkendegav USA sin interesse i en forlængelse af aftalen. Kommissionen svarede i september, at den ville anmode Rådet for Den Europæiske Union om bemyndigelse til at forlænge aftalen.

Den evaluering, Europa-Kommissionen har foretaget, viser tydeligt, at aftalen udgør en vigtig ramme for gennemførelse og fremme af samarbejde inden for satellitnavigation mellem EU og USA, hvilket medfører gensidige fordele.

Aftalen er afgørende for den fælles forståelse af hinandens satellitnavignationslandskab og for fastlæggelsen af prioriterede internationale samarbejdsområder af fælles interesse. Den udgør også et nyttigt forum til vurdering af det hidtidige samarbejde og fastlæggelse af fremtidige tiltag.

Det er i EU's interesse at forny aftalen for fortsat at kunne engagere sig i satellitnavigationssamarbejdet med USA.

• Sammenhæng med de gældende regler på samme område

Dette initiativ er helt i tråd med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/696 af 28. april 2021 om oprettelse af Unionens rumprogram og Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet og om ophævelse af forordning (EU) nr. 912/2010, (EU) nr. 1284/2013 og (EU) nr. 377/2014 og afgørelse nr. 541/2014/EU

I forordning (EU) 2021/696 hedder det:

— i betragtning (67), at med henblik på at optimere anvendelsen af de leverede tjenester bør Galileo så vidt muligt være kompatibelt og interoperabelt med andre satellitnavigationssystemer, uden at dette berører Unionens målsætning om strategisk autonomi.

¹ EUT L 348 af 31.12.2011, s. 3.

— i artikel 48, stk. 2, at Galileo og EGNOS (European Geostationary Overlay Service) og de tjenester, de leverer, skal være kompatible og interoperable med andre satellitnavigationssystemer og med traditionelle radionavigationsmetoder, hvis sådanne kompatibilitets- og interoperabilitetskrav samt betingelserne herfor er fastsat i internationale aftaler.

Radiofrekvenskompatibilitet og interoperabilitet mellem Galileo og GPS hører til aftalens hovedformål.

Internationalt samarbejde er også et centralt element i rumstrategien for Europa som fastsat af Kommissionen i dens meddelelse af 26. oktober 2016², hvori det hedder, at Kommissionen vil tage hensyn til rumsystemernes særlige behov, når den allokere frekvensressourcer på europæisk og internationalt plan.

De europæiske globale satellitnavigationssystemer (GNSS) er vigtige elementer i EU's politik for at sikre fuld integration af land-, sø- og lufttransportinfrastruktur med henblik på sikker, uproblematisk, økonomisk og miljøvenlig navigation. Indgåelse af samarbejdsaftaler om satellitnavigation med lande, der også udvikler deres eget GNSS, herunder USA, er en del af EU's internationale GNSS-strategi.

USA er en vigtig partner og den tætteste GNSS-forsyningspartner for Galileo.

Dette forslag indeholder ikke bestemmelser om overdragelse af ejendomsrettigheder eller beslutningsbeføjelser til USA.

- **Sammenhæng med Unionens politik på andre områder**

Forslaget tager også hensyn til den nye transatlantiske dagsorden, som er relevant i denne sammenhæng, fordi Unionen og USA dermed tilskyndes til at samarbejde om teknologi, handel og standarder.

2. RETSGRUNDLAG, NÆRHEDSPRINCIPPET OG PROPORTIONALITETSPRINCIPPET

- **Retsgrundlag**

Artikel 189 og artikel 218, stk. 6, litra a) nr. v) i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

Det fremgår af Domstolens faste praksis, at "valget af retsgrundlag for en EU-retsakt [...] skal foretages på grundlag af objektive forhold, som gør det muligt at foretage en domstolskontrol, herunder bl.a. retsaktens formål og indhold."³

I artikel 189, stk. 1, i TEUF hedder det at "Unionen udarbejder en europæisk rumpolitik for at fremme det videnskabelige og tekniske fremskridt, industriens konkurrenceevne og iværksættelsen af sine politikker. Med henblik herpå kan den fremme fælles initiativer, støtte forskning og teknologisk udvikling og koordinere den nødvendige indsats for at udforske og udnytte rummet."

² Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: En rumstrategi for Europa (COM(2016) 705 af 26.10.2016).

³ F.eks. sag C-263/14 Europa-Parlamentet mod Rådet (Tanzania Pirat-aftalen) ECLI EU C 2016 435, præmis 43-44.

Aftalen bidrager hertil, som det fremgår af dens artikel 1, ifølge hvilken dens formål er "at skabe en ramme for samarbejde mellem parterne om fremme, tilrådighedsstillelse og brug af det civile GPS-systems og Galileo-systemets navigations- og tidsbestemmelse-signaler og -tjenester, værdiforøgede tjenester, udbygninger samt varer til global navigation og tidsbestemmelse." Desuden vil parterne "samarbejde, både bilateralt og i multilaterale fora, som fastsat i denne aftale, for at fremme og lette brugen af disse signaler, tjenester og udstyr til fredelige, civile, kommercielle og videnskabelige formål, i overensstemmelse med og til gavn for fælles sikkerhedsinteresser." For at nå de tilstræbte mål i artikel 189, i TEUF, i overensstemmelse med artikel 216, stk. 1, i TEUF, har EU således kompetence til at træffe afgørelse om forlængelse af aftalen på dens vegne.

Det proceduremæssige retsgrundlag for at træffe afgørelse om forlængelse af aftalen på EU's vegne er artikel 218, stk. 6, litra a), nr. v), i TEUF. Det er ikke nødvendigt, at Kommissionen anmoder Rådet om bemyndigelse til at forhandle forlængelsen, jf. artikel 218, stk. 2, i TEUF. Aftalens artikel 20, stk. 5, indeholder ingen bestemmelser om forhandlinger, kun om oplysning.

- **Nærhedsprincippet (for områder, der ikke er omfattet af enekompetence)**

Målene med forslaget kan ikke opnås af de enkelte medlemsstater af følgende grunde:

— Galileo ejes af Unionen og anslås at have kostet flere milliarder euro, der er finansieret som et europæisk initiativ forvaltet af Kommissionen inden for rammerne af rumpolitikken.

— Galileo-systemet og dets tjenester leveres ikke af en enkelt medlemsstat. Derfor kan anvendelsesområdet for den aftale, der skal forlænges, ikke begrænses til en enkelt medlemsstat alene eller til en gruppe af medlemsstater, da den påvirker Unionen som helhed og i visse henseender endda kan have en global virkning.

— Den industrielle og tekniske viden i rumsektoren er spredt ud over flere medlemsstater, uden at en enkelt stat kan omfatte det hele. Uden en koordineret indsats og informationsudveksling vil risikoen for at nå til enighed med USA om ikke-optimale løsninger stige.

Målene med forslaget kan bedre nås ved en indsats på EU-plan af følgende grunde:

— Galileo-systemets infrastruktur er udrullet over hele verden, og sikkerheden og beskyttelsen af Galileo vil i høj grad afhænge af, at Unionen og alle dens medlemsstater håndhæver sammenhængende beskyttelsesforanstaltninger med støtte fra USA, hvor det er relevant.

— Kommissionen har som programforvalter, der handler på vegne af Unionen og som systemets ejer, bedre forudsætninger for at træffe alle rimelige foranstaltninger til skabelse af denne sammenhæng. Forsømmelse af dette vil øge sikkerhedsrisiciene og Unionens og medlemsstaternes eksponering for erstatningskrav i tilfælde af alvorlige hændelser.

De holdninger, som Kommissionen indtager på Unionens vegne i de forskellige arbejdsgrupper, der er nedsat i henhold til aftalens artikel 13, fører til sammenhæng i Unionen.

- **Proportionalitetsprincippet**

Ikke relevant

- **Valg af retsakt**

Forlængelsen af aftalen er det eneste instrument, der sikrer at forbindelserne med USA inden for civil satellitnavigation er sammenhængende på EU-plan. Størstedelen af de militære satellitbaserede navigations- og tidsbestemmelsesaspekter er undtaget.

Sammenhæng i anvendelsen er særlig vigtig for så vidt angår alle foranstaltninger, der træffes af parterne vedrørende civile satellitbaserede navigations- og tidsbestemmelsessignaler og leverandører af sådanne signaler, civile satellitbaserede navigations- og tidsbestemmelsestjenester og leverandører af sådanne tjenester, samt varer til global navigation og tidsbestemmelse.

Traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde giver ikke andre brugbare muligheder for at regulere forbindelserne med et tredjeland.

3. RESULTATER AF EFTERFØLGENDE EVALUERINGER, HØRINGER AF INTERESSEREDE PARTER OG KONSEKVENSANALYSER

- **Efterfølgende evalueringer/kvalitetskontrol af gældende lovgivning**

Initiativet er ikke en del af REFIT-dagsordenen.

- **Høringer af interesserede parter**

Kommissionen har taget forlængelsen af aftalen op i GNSS-programudvalget.

Kommissionen har også hørt Rådets Gruppe vedrørende Intermodal Transport og Rådets Rumgruppe.

- **Indhentning og brug af ekspertbistand**

Sammendrag af rådgivning, der er modtaget og anvendt.

Det er passende og ønskeligt, at Unionen forlænger aftalen. Aftalen indeholder ingen bestemmelser, der er forældede eller uacceptable, eller som forhindrer, at aftalen forlænges.

- **Konsekvensanalyse**

Den første mulighed er ikke at tage noget initiativ som reaktion på den interesse i at forlænge aftalen, som medlemsstaterne og USA har givet udtryk for. Dette kunne opfattes som modvilje, og ville kunne bringe kompatibiliteten af Galileo og GPS i fare, forsinke eller standse samarbejdet om deres interoperabilitet og dermed risikere at forsinke Galileos operationelle kapacitet.

Den anden mulighed er at forlænge den nuværende aftale. Denne mulighed vælges, fordi:

- Galileo- og GPS-systemerne er under stadig udvikling. Et fortsat samarbejde mellem de to systemer er nødvendigt af en række årsager, bl.a. for at sikre kompatibilitet og interoperabilitet
- USA er en privilegeret satellitnavigationspartner for EU
- USA og EU-medlemsstaterne modsætter sig ikke forlængelsen af aftalen.

- **Målrettet regulering og forenkling**

Initiativet er ikke en del af REFIT-dagsordenen.

4. VIRKNINGER FOR BUDGETTET

I løbet af den nuværende aftales tiårige anvendelsesperiode krævede ingen af aktiviteterne under aftalen finansiering fra nogen af parterne.

For aftalens næste femårige forlængelsesperiode vil der heller ikke være behov for finansiering.

De budgetmæssige virkninger begrænses til administrationsomkostninger, der afholdes af parterne, når de udfører de opgaver, der hører under deres ansvarsområde. Alle administrationsomkostninger vedrører missioner. Alle Kommissionens missioner i henhold til aftalen betales over den samlede bevillingsramme for missioner og ikke over Galileos operationelle budgetpost under EU's forordning om rumprogrammet.

5. ANDRE FORHOLD

- **Planer for gennemførelsen og foranstaltninger til overvågning, evaluering og rapportering**

Dette forslag om forlængelse af aftalen indeholder ikke bestemmelser om overdragelse af ejendomsrettigheder eller beslutningsbeføjelser vedrørende Galileo til USA.

Forslaget giver ikke USA ret til at deltage i EU's GNSS-relaterede programudvalg eller arbejdsgrupper.

Forslaget tillader ikke USA at deltage i fora, arbejdsgrupper eller drøftelser vedrørende Galileos statsregulerede tjenester (PRS).

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om forlængelse af aftalen om fremme, tilrådighedsstillelse og brug af de satellitbaserede navigationssystemer, Galileo og GPS, samt tilhørende anvendelser mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater og Amerikas Forenede Stater

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 189 sammenholdt med artikel 218, stk. 6, andet afsnit, litra a), nr. v),

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

under henvisning til godkendelse fra Europa-Parlamentet¹, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Ved afgørelse 2011/901/EU² godkendte Rådet indgåelsen af aftalen om fremme, tilrådighedsstillelse og brug af de satellitbaserede navigationssystemer, Galileo og GPS, samt tilhørende anvendelser mellem på den ene side Amerikas Forenede Stater og på den anden side Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater³. Aftalen blev undertegnet på Dromoland Castle, Irland, den 26. juni 2004 og trådte i kraft den 12. december 2011.
- (2) I henhold til aftalens artikel 20, stk. 5, skal aftalen forblive i kraft i 10 år og mindst tre måneder før udløbet af den indledende tiårsperiode underretter parterne hinanden om, hvorvidt de er interesserede i at forlænge aftalen for en periode på fem år. Aftalen udløb den 12. december 2021.
- (3) Begge parter har bekræftet, at de har til hensigt at forlænge aftalen med yderligere fem år uden ændringer af aftalen. Aftalens indhold bør forblive uændret efter forlængelsen. For at sikre aftalens kontinuitet bør denne afgørelse træde i kraft så hurtigt som muligt og anvendes fra den 12. december 2021.
- (4) Forlængelsen af aftalen bør derfor godkendes på Unionens vegne —

¹ EUT C af , s. .

² Rådets afgørelse 2011/901/EU af 12. december 2011 om indgåelse af aftalen om fremme, tilrådighedsstillelse og brug af de satellitbaserede navigationssystemer, Galileo og GPS, samt tilhørende anvendelser mellem på den ene side Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater og på den anden side Amerikas Forenede Stater (EUT L 348 af 31.12.2011, s. 1).

³ Aftalen om fremme, tilrådighedsstillelse og brug af de satellitbaserede navigationssystemer, Galileo og GPS, samt tilhørende anvendelser mellem på den ene side Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater og på den anden side Amerikas Forenede Stater (EUT L 348 af 31.12.2011, s. 3).

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Forlængelsen med yderligere fem år af aftalen om fremme, tilrådighedsstillelse og brug af de satellitbaserede navigationssystemer, Galileo og GPS, samt tilhørende anvendelser mellem Amerikas Forenede Stater og Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater godkendes hermed på vegne af Unionen.

Artikel 2

Kommissionen overbringer på Unionens vegne den diplomatiske note, der er omhandlet i aftalens artikel 20, stk. 1, til Amerikas Forenede Stater, og afgiver følgende notifikation: "Som følge af Lissabontraktatens ikrafttræden den 1. december 2009 træder Den Europæiske Union i stedet for og efterfølger Det Europæiske Fællesskab og udøver fra nævnte dato alle Det Europæiske Fællesskabs rettigheder og påtager sig alle dets forpligtelser. Henvvisninger i aftalen til "Det Europæiske Fællesskab" gælder i givet fald som henvisninger til "Den Europæiske Union"."

Artikel 3

Denne afgørelse træder i kraft på dagen for vedtagelsen.

Den anvendes fra den 12. december 2021.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

*På Rådets vegne
Formand*

FINANSIERINGSOVERSIGT

Der er ingen finansieringsoversigt, da der ikke er nogen omkostninger forbundet med denne aftale, bortset fra rejseudgifter, der afholdes over den samlede bevillingsramme for missioner og ikke over Galileos operationelle budgetpost under EU's rumprogram.